

....el mirall és com la felicitat. La felicitat és com els miralls; només reflecteix les imatges, mai la realitat.

Blai Bonet (El mar)

Doblatge: m CIN. 1 Enregistrament dels diàlegs originals d'un film. 2 Enregistrament dels diàlegs d'un film, traduïts a l'idioma de l'estat on el film ha d'ésser projectat. 3 (només a les Balears) càstig ancestral, de causes no investigades, lligat indisolublement a la contemplació de qualsevol pel·lícula en què la llengua original sigui una diferent del castellà.

Les dues primeres accepcions d'aquest substantiu són les que figuren a la *Gran Enciclopèdia Catalana*. Ben bé suggeriríem una revisió de la segona perquè, segons la redacció, sembla que únicament les llengües amb estat tenen dret a utilitzar-se en els doblatges.

El tercer significat és collita pròpia de TEMPS MODERNS, en una llicència que ens hem permès. Al darrer número de la revista, el de la celebració del segon aniversari, ja esmentàvem el problema del doblatge, referit en aquell cas a les pel·lícules que, tot i tenir una versió doblada al català, arribaven a terra nostra sempre en la versió castellana. Era la reinvidicació del mal menor, perquè el vertader problema del doblatge és el mateix doblatge.

Una gran quantitat de petits detalls, de matisos que enriqueixen el producte cinematogràfic -des de conèixer la verdadera veu dels protagonistes fins a la fidelitat íntegra al text original- es perden en funció del doblatge. Això sense necessitat de recórrer a l'anècdota, la darrera d'elles molt recent. A la pel·lícula de Claude Sautet, *Nelly y el señor Arnaud*, en què un vell magistrat retirat dicta unes memòries a una joveneta convertida en eventual secretària, els espectadors són testimoni del següent diàleg:

Arnaud.- Tuve que desplazarme hasta la isla de Ururoa.
Nelly.- Perdón... ¿dónde?
Arnaud.- De Ururoa: d, apóstrofe, u, erre, u, erre, o, a, Ururoa.

Mirau per on, gràcies a un traductor literalíssim o autòmata -no ho sabem amb certesa- haurem descobert que en castellà també s'utilitza l'apòstrof. Des de TEMPS MODERNS sempre hem acceptat i reconegut la tasca educativa procedent del cinema.

Sempre hi ha, emperò, una part positiva i és la plantilla de bons professionals que hi ha en el món del doblatge. Això, quan no serveix igualment de refugi de bons actors sense massa ofertes de treball.

TEMPS MODERNS

Revista mensual
Abril 1996. Núm. 22

Edita
Centre de Cultura "SA NOSTRA"
Carrer Concepció, 12
07012 Palma
Telèfon 72 52 10
Fax 71 37 57

Imprimeix
Gráficas Planisi, S.A.
Diposit Legal: P.M. 648-1994

Director
Jaume Vidal Amengual

Sots-directora
Francisca Niell Llabrés

**Secretari de redacció
i assessorament lingüístic**
Manel-Claudi Santos

Consell de redacció
Miquel Pasqual
Andreu Ramis
Albert Ribas
Josep Rosselló

Col·laboradors
Miquel Pasqual, Jeroni Salom, Miquel Roca, Pere Estelrich i Massutí, Domènec Garcias, Manel-Claudi Santos, F. Javier Sánchez-Cuenca, Francesc Rotger, Elena Ortega, Joan Obrador, Antoni Serra, Toni Roca, Matias Vallés, Josep Rosselló, Toni Figuera, Camilo José Cela Conde, J. A. Mendiola, Claudio Klynhout, Biel Amer, Valentí Valenciano, Enrique Lázaro, Jorge Martí, Josep Franco, Damià Hugué, Antoni Bernat.

Dibuixos
Margalida Bennassar

Fotos
Arxiu Centre de Cultura "SA NOSTRA"